LES EXCAVACIONS DE LA SEU (II)

Jaume Espinalt

La troballa casual de sepultures paleocristianes i diversos fragments de ceràmica ibèrica on s'havia de construir les escalinates que davallarien a la Reforma, va engrescar a diferentes persones a iniciar una campanya d'exploracions pels indrets. Els esdeveniments polític-socials varen trencar aquelles il.lusions.

Fa uns catorze anys, just en l'esclat de la vida retrobavem les il.lusions dels benemèrits manresans i, amb eines i carretons massa grans per nosaltres, continuàrem una labor que no tenia d'haver-se trencat.

En el decurs de vint segles han coexistit al Puig Cardener tres grans grups ètnics: el militar, el religiós i el civil.

El grup civil fou absorbit per la seguretat del plat a taula que oferien els altres dos grups, principalment el religiós.

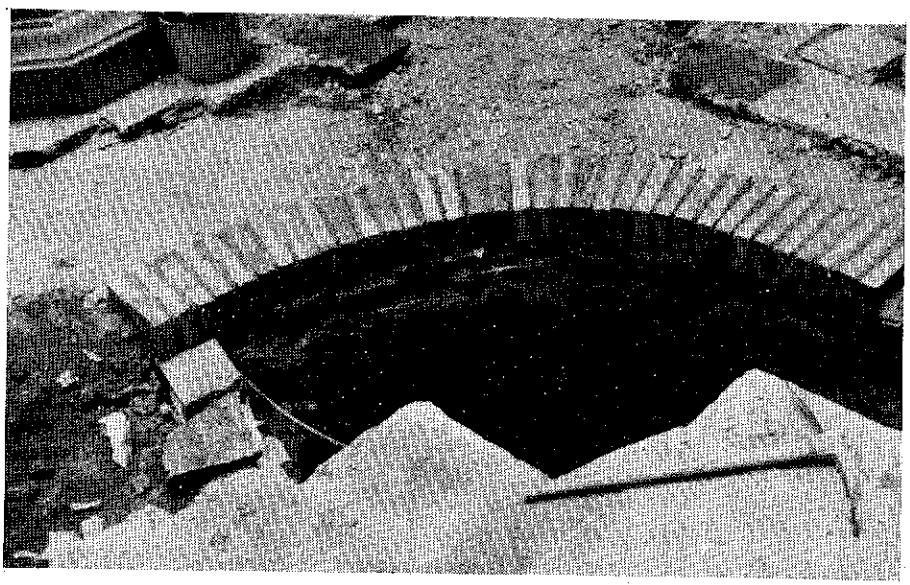
Totes les restes arqueològiques vindran, doncs, condicionades per les necessitats de defensa i devocionals.

Properament pensem iniciar la recerca de l'anomenat castell de S. Martí, no podem assegurar que en tinguem localitzada cap senyal, tan sols suposem el lloc aproximat d'emplaçament.

No passa el mateix amb la part monacal que cohabitava el turó de la Seu. No vol dir que tinguem prous restes com per determinar les diferents esglésies ni les seves dependències ja que la part recuperada no és ni una quinzeava del sòl edificat, doncs el seu perímetre comprenia la baixada de la Seu, tota la Vallfonollosa i la plaça Creus, tancant el circuit a la Basílica.

En aquests anys d'exploració s'han tingut de treure i garbellar 772'37 m^3. de runes per poder deixar el subsòl del Claustre barroc en el seu estat actual, sense comptar les cates que s'han fet per poder determinar profunditats o continuitat de parets.

També s'han pres mesures per ela-

Troballa de l'absidiola romànica dins de les excavacions fetes la primavera d'enguany (DOVELLA).

bolrar un seguit de plànols, però el garbuix de parets que s'han construit i aterrat, farà molt difícil determinar la magnitut del que fou convent dels Agustinians.

La darrera etapa comprèn la neteja i exploració de l'interior de la Basílica d'on s'han recuperat unes columnes i part de l'area gòtica de la titular, malmeses en la guerra del 36-39 a més d'altres objectes també profanats.

Paral.lel a la campanya d'exploració, hem desenvolupat, conjuntament Amics de la Seu i Amics del Romànic, la localització i identificació de l'absidiol nord de l'església romànica del segle XII.

Cercant la llargària de l'absidiol, es possà al descobert una sepultura que tot i esperant una diagnosi que ens ho datifiqui, li asignaria un miler d'anys.

Com a complement de l'article del número passat, que esmentava característiques del temple romànic en estudi, mostrem en el **dibuix A** una elemental composició dels nivells edificats i localitzats al Puig Cardener.

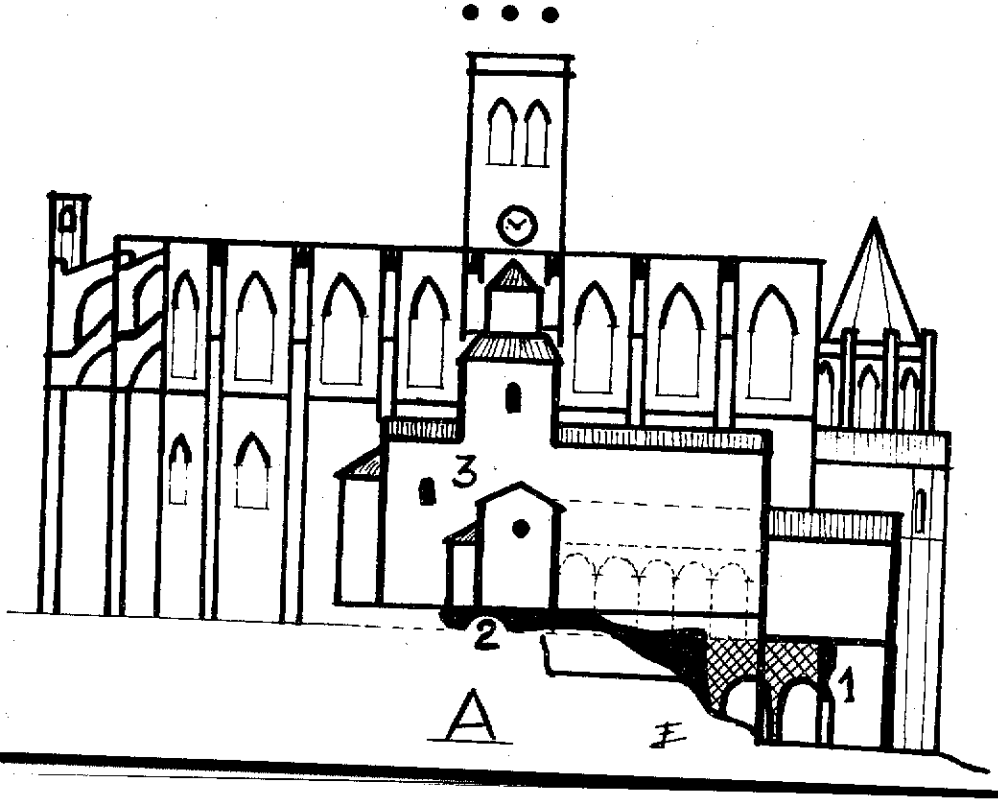
1 zona cuadricolada: porxada romànica, segle XI.
2 zona negra: fonament vist d'església romànica.
3 església romànica. Observeu que el seu pla és lleugerament superior al pla del pis de la Basílica gòtica.

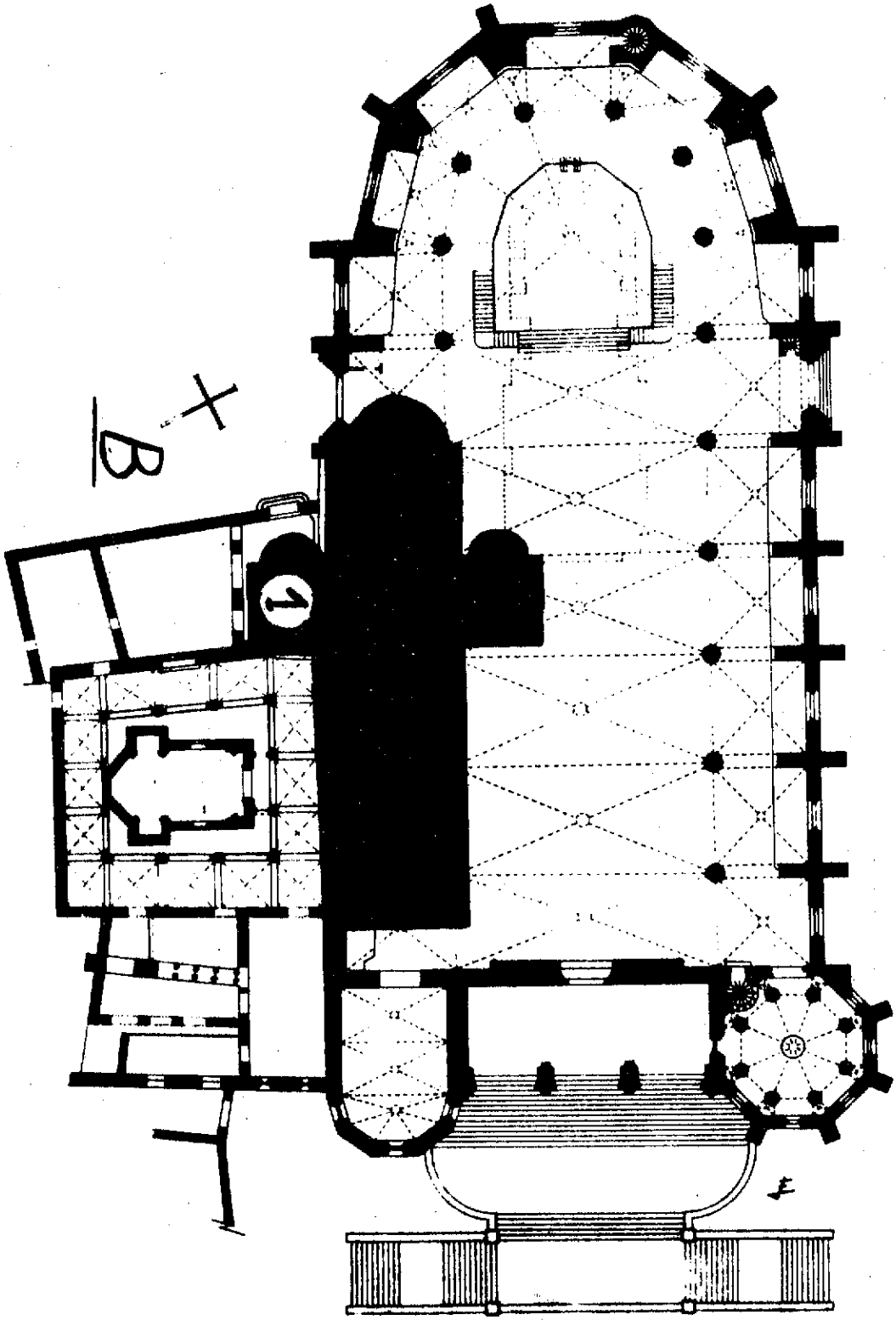
En el **dibuix B**, zona negra, es veu la silueta de l'església romànica damunt la Basílica.

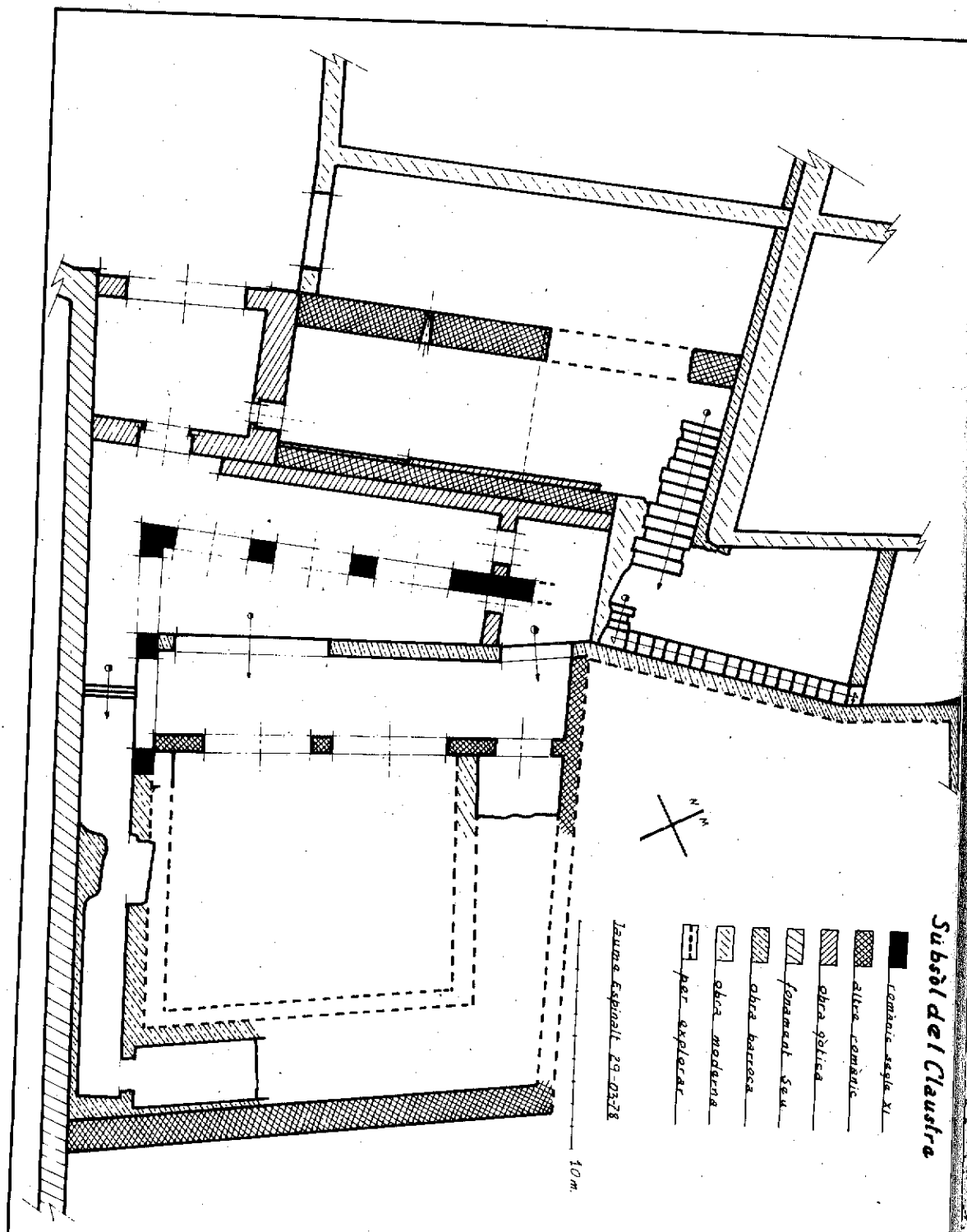
1 absidiol localitzat darrerament.

Altres característiques: La altura passava dels setze metres amb la volta lleugerament apuntada i reforçada per arcs torals. La feixuga coberta descansava damunt d'una paret de dos metres de gruix. Es conserven dues finestres, l'una al presbiteri (altar del Pilar) amb un metre i mig de gruix, l'altra a l'indret del cimbori.

Els dibuixos són mostrats sense cap intenció d'imposar models i adaptant la forma de les canòniques agustinianes a les mesures fins ara obtingudes. Totes les característiques esmentades es poden comprovar en diferents indrets de la Basílica.

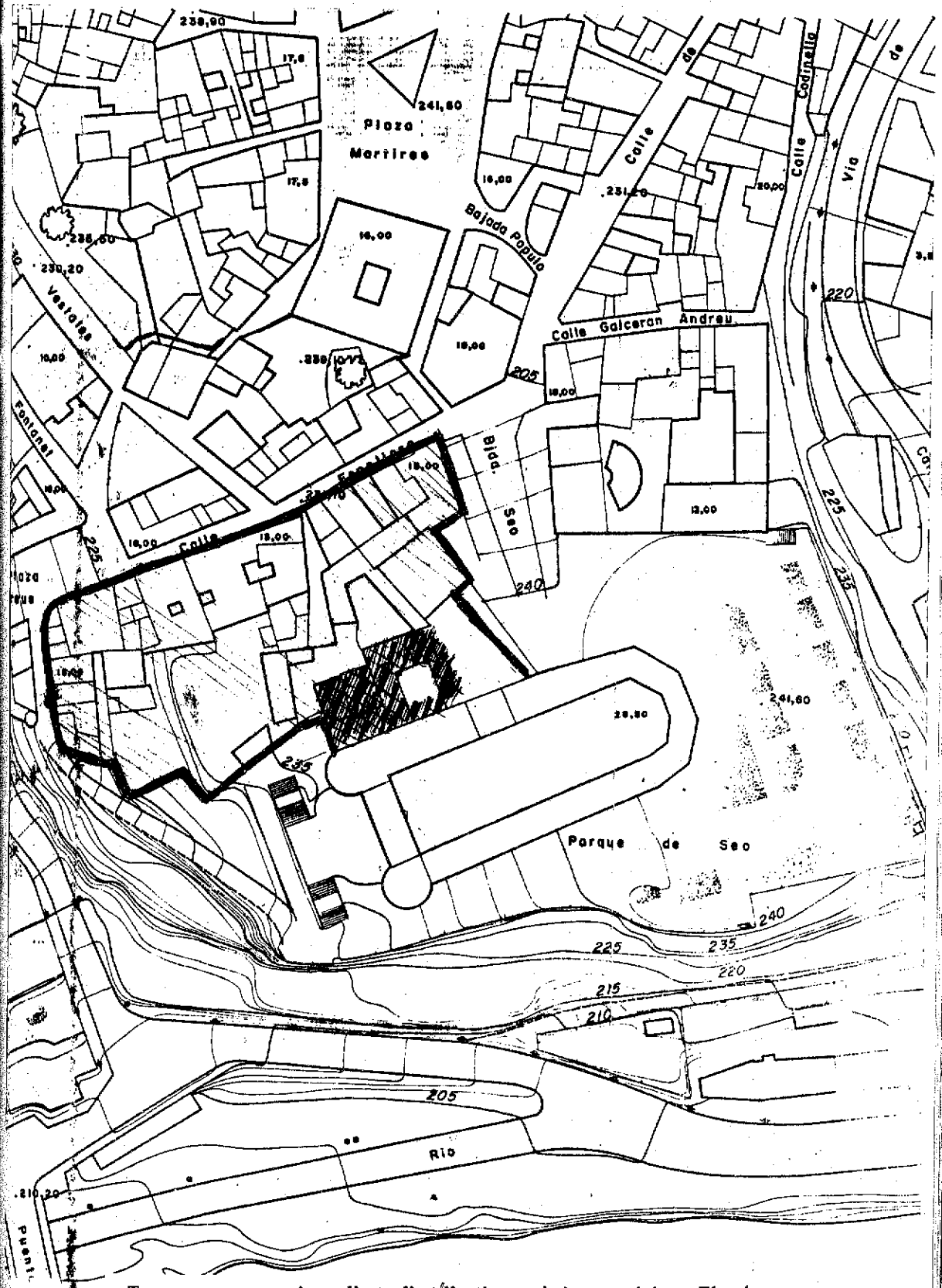

B
1

28

Croquis del subsòl del claustre de la Seu amb les diverses èpoques de construcció (Jaume Espinalt).

Terreny que ocuparia en l'actualitat l'antiga canònica agustiniana. Els números són l'alçada sobre el nivell del mar.